GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 154. Mercurĭ, 15 (27) Iulie. 1887.

Brașovŭ, 14 Iulie 1887.

Nu de multŭ amŭ comunicatŭ cetitorilorŭ noștri polemica ce s'a încinsŭ între „Politik“ din Praga și între „Pester Lloyd“, din causă că pressa cehă fără deosebire de partidă accentuéză necontenitŭ solidaritatea Cehilorŭ cu ceilalțĭ Slavĭ.

Se înțelege că fóiei tiszaiste nu-i convine nicĭdecum acéstă solidaritate, căcĭ după programa guvernului ungurescŭ slavismulŭ trebue sĕ fiă dușmanŭ institutiunilorŭ actuale ale statului de dincóce de Laitha, ai căruĭ conducĕtorĭ nu vorŭ sĕ scie decâtŭ numai de o solidaritate a hegemoniștilorŭ maghiarĭ, ér câtŭ pentru diferitele popóre slave, lucréză după vechia devisă absolutistică: *divide et impera*.

E naturalŭ că, pe când cei din Budapesta viséză ḍi și nópte totŭ numai de amalgamare, de asimilare și de contopire a diferitelorŭ popóre în cazanulŭ maghiarismului, pe atuncĭ ei se arată fórte îngrijațĭ de câte orĭ e vorba de a se strînge mai tare legătura între diferitele elemente slave. Deosebirea între tendințele de amalgamare ale Ungurilorŭ și între aspirațiunile de solidaritate ale Slavilorŭ este mare, mai alesŭ décă vomŭ avé în vedere, că cele dintêiu suntŭ din punctŭ de vedere alŭ libertățiĭ și alŭ moralitățiĭ neiertate și imorale, pe când cele din urmă parŭ fórte naturale.

Nu mai trebue sĕ spunemŭ, că și noi luptămŭ contra tendințelorŭ de amalgamare ale Maghiarilorŭ dér, deși pretindemŭ dela ei ca sĕ respecte individualitatea nóstră națională, precum și pe a celorlalte popóre, nu putemŭ merge așa departe ca sĕ le ceremŭ totodată sĕ sprijinéscă stăruințele de unire între diferitele elemente slave.

Dér alta este a sprijini aceste stăruințe și érășĭ cu totulŭ alta este a le combate în modŭ demonstrativŭ. A le sprijini, recunóscemŭ și noi că n'ar fi lucru politicŭ pentru Maghiarĭ; că le combatŭ însĕ în modŭ atâtŭ de înverșunatŭ chiar șĭ pe tĕrêmulŭ religionarŭ, ni se pare că e unŭ lucru totŭ atâtŭ de nepoliticŭ.

Este faptŭ necontestabilŭ, că slavismulŭ în monarchia acésta s'a deșteptatŭ puternicŭ și că mai multŭ séu mai puținŭ diferitele elemente slave au consciința unui interesŭ comunŭ ce 'i légă cu lumea slavă.

Décă dér Ungurii sciindŭ acésta strigă mereu în contra slavismuluĭ și atacă mereu aci pe unii, aci pe alții, comitŭ o mare greșală politică, pentru că prin acésta tórnă numai oleiu pe focŭ și promovéză indirectŭ nisuințele de unire ale Slavilorŭ.

In timpulŭ din urmă întréga lume slavă catolică este agitată de idea întroducerei liturghiei slave în biserică. Scimŭ că Curia romană a datŭ voiă locuitorilorŭ catolicĭ din Muntenegru de a se folosi de liturghia slavă după ritulŭ romanŭ, însĕ cu litere glagolitice, ér nu cirilice.

Abstrăgêndŭ de deosebirea dintre ritulŭ romanŭ și ritulŭ grecŭ, mĕsura memorată mai are prin urmare de scopŭ de a susținé deosebirea și în modulŭ de scriere. Se ḍice, ce e dreptŭ, că în modŭ escepționalŭ li s'ar fi concesŭ Cernagorțilorŭ și folosirea literilorŭ cirilice. Destulŭ însĕ că nicĭ una nicĭ alta nu corĕspunde pe deplinŭ aspirațiunilorŭ slavice, carĭ au de scopŭ, ce și aci în monarhiă sĕ se întroducă la Ceho-Slavĭ, Slovenĭ și Croațĭ liturghia în vechia limbă slavă cu ritulŭ grecescŭ și cu literile cirilice, pentru ca astfelŭ sĕ se stabiléscă o unitate de cultură între națiunile slave.

Acéstă limbă bisericéscă slavă, folosită de lumea cea mare pravoslavă, s'a folositŭ deja în vechime și la Slavii din monarhiă și numai cu timpulŭ a fostŭ înlăturată de latinismŭ și de protestantismŭ. Tendința de a o rehabilita în biserică n'are altŭ scopŭ, decâtŭ acela de a crea o legătură națională bisericéscă între toțĭ Slavii, fără deosebire de confesiune.

Póte sĕ aibă Ungurii motive politice destul de grave de a nu dori acésta, dér nu credemŭ că le va folosi ceva, décă foi ca „Pester Lloyd,“ care de altmintrelea sciu sĕ fiă de totŭ interconfesionale când e vorba de mĕsurile despotice ale frațilorŭ Tisza-Trefort, iau în batjocură stăruințele Slavilorŭ pentru restabilirea vechei liturghii slave și se declară ca partisane înfocate ale deosebirilorŭ etnice și de idiomurĭ între popórele slave.

E caracteristicŭ cum aceiașĭ ómenĭ, carĭ la noi acasă strigă mereu contra separatismului când e vorba de a ne face pe toțĭ Ungurĭ, devinŭ deodată cei mai marĭ apărătorĭ ai separatismului și ai deosebirilorŭ etnice când e vorba de solidaritatea Slavilorŭ.

O politică mai întortochiată decâtŭ acésta nicĭ că se póte și Slavii le potŭ fi mulțămitorĭ Ungurilorŭ pentru esemplele și încuragiările ce li le dau. *Sic vos non vobis!*

Aliatulŭ României în resboiulŭ vamalŭ.

Sub acestŭ titlu »Neue Freie Presse“ scrie unŭ articulŭ în care ḍice, că Germania întrebuințéză tóte mijlócele ca sĕ tragă folóse din rĕsboiulŭ vamalŭ austro-ungaro-românŭ și sĕ cuceréscă piața română, care până acum a fostŭ mai multŭ ocupată de către Austro Ungaria. Unŭ însemnatŭ sprijinŭ pentru România în acestŭ rĕsboiu vamalŭ este înlesnirea desfacerei cerealelorŭ române și guvernulŭ românŭ a începutŭ deja negocierĭ în acéstă privință. Pe de o parte se ḍice, că elŭ voiesce sĕ încheie cu compania Fraissinet din Marsila unŭ arangiamentŭ pentru înființarea unui serviciu românŭ de navigațiune pe Dunărea de josŭ. Pe de altă parte este însĕ vorba d'a se stabili o legătură regulată între România și porturile germane de'a nordŭ.

Ba „Kölnische Zeitung“ asigură că guvernulŭ românŭ va da o subvențiune din partea statului pentru o asemenea joncțiune de apă, și observă că Germanii au celŭ mai mare interesŭ sĕ devină stăpânĭ pe piața română care, altfelŭ, ar servi interesele franco-ruse. De Austro-Ungaria nu se face nicĭ o mențiune în ḍiarulŭ prusianŭ. Dér nu mai încape nicĭ o îndoială că unŭ asemenea proiectŭ de navigațiune este îndreptatŭ în prima liniă contra intereselorŭ monarchiei austro-ungare, ḍice »Neue Freie Presse,“ care nu speră că în anulŭ asesta se va încheia convenția comercială.

Celŭ mai mare filosofŭ „maghiarŭ“ s'a ivit!

Filosofulŭ trăesce în Zombor și patria sa îlŭ scie onora multŭ. E diurnistŭ, scriitorŭ cu ḍiua la judecătoriă. Cu tóte astea a pĕtrunsŭ până la elŭ scirea, că societatea filosofică din Berlinŭ a publicatŭ unŭ premiu pentru cea mai bună lucrare despre: „Filosofia și însemnătatea metodei dialectice a lui Hegel«, și scrise unŭ opŭ —așa raportéză o fóiă din Pesta—de 280 cóle (vor fi pagine, ér nu cóle) și obținŭ premiulŭ. Juriulŭ compusŭ din Lasson, Frederichs și Michelet a desemnatŭ lucrarea filosofului „maghiarŭ“ ca cea mai însemnată și a declaratŭ: „Societatea filosofică îșĭ póte socoti ca o onóre, că a datŭ pricină la acéstă lucrare.“

Asupra acestui evenimentŭ foile din Pesta șĭ-au eșitŭ din sărite și mai tóte scriu aceleașĭ vorbe: „Ăsta'i primulŭ casŭ, că unŭ „*Maghiarŭ*“ a obținutŭ premiulŭ asupra filosofilorŭ germanĭ“. Și ele strigă: Hosanah! Celŭ mai mare filosofŭ alŭ „Maghiariei“ s'a ivitŭ!

Cum se chiamă filosofulŭ? întrébă cetitorii noștri neliniștițĭ. Cum sĕ se cheme? Etnografulŭ celŭ mare alŭ „Maghiariei“ se chiamă *Hundsdörfer* (Hunfalvy); Statisticulŭ celŭ mare alŭ „Maghiariei« se chiamă *Klette* (Keleti); Marele călĕtorŭ orientalŭ alŭ „Maghiariei“ se chiamă *Bamberger* (Vambery); Marele pictorŭ alŭ »Maghiariei“ se chiamă *Lieb.* (Munkacsy); Marele poetŭ de comedii alŭ „Maghiariei“ se chiamă Alfred *Dux* (Doczy) etc. etc. Cum se póte chiăma marele filosofŭ alŭ »Maghiariei„? Se chiamă Eugen *Schmitt*. Ne vomŭ pomen că peste vr'o trei sĕptĕmânĭ se va chiăma: Kovacs.

Vorba e, unde e *Maghiaria* șĭ unde suntŭ învĕțații neaoșĭ *Maghiarĭ?* Orĭ ce căutare ar fi e muncă zadarnică.

SCIRILE ḌILEI.

Ministrulŭ de instrucțiune unguerescŭ, vĕḍêndŭ că cu tóte datoriile ce le-a făcutŭ în resortulŭ sĕu totŭ nu-i ajungŭ banii ca sĕ întrețină șcólele unguresci, și-a luatŭ refugiulŭ la altŭ mijlocŭ de a mai scóte banĭ de cheltuială. A publicatŭ în fóia oficială o ordinațiune, care *sporesce cu 6 fl. taxa școlară de îmatriculare la gimnasiele unguresci* întreținute de statŭ și din fondulŭ de studii, cu începere din anulŭ 1887/88, în Pesta dela 24 la 30 fl. și în provinciă dela 18 la 24 fl.

—x—

Ministrulŭ unguerescŭ de culte și instrucțiune a numitŭ *inspectorĭ ai șcólelorŭ confesionale* pe 1887/8: pe directorulŭ superiorŭ alŭ districtului de studii Sibiiu, Iosif *Elischer*, pentru gimnasiulŭ superiorŭ și șcóla reală inferióră gr. or din *Brașovŭ*, pentru gimnasiulŭ inferiorŭ gr. or. din *Bradŭ*, pentru gimnasiele superióre ev. ref. din *Odêrheiulŭ-sĕcuescŭ* și *Orĕștiă*, pentru gimnasiulŭ inferiorŭ ev. ref. din *Sepsi-St. Georgĭ*, pentru gimnasiulŭ superiorŭ ev. conf. augsb. din *Sibiiu*, *Brașovŭ*, *Biștrița*, *Mediașŭ* și *Sighișóra*, pentru gimnasiele inferióre ev. conf. augsb. din *Șebișŭ* și *Reghinulŭ săsescŭ*, pentru șcóla reală inferióră ev. conf. augsb. din *Brașovŭ*, apoi pentru gimnasiulŭ inferiorŭ unitarŭ din *Cristurulŭ sĕcuescŭ*; pe directorulŭ superiorŭ alŭ districtului de studii Clușiu, Alexandru *Pall*, pentru gimnasiele superióre ev. ref. din *Clușiu*, *Têrgu-Mureșului*, *Aiudŭ* și *Zelău*, apoi pentru gimnasiulŭ superiorŭ unitarŭ din *Clușiu*.

—x—

Maiestatea Sa monarchulŭ a acordatŭ, ca cei ce suntŭ datorĭ a face servițiu militarŭ în glóte și aparținŭ sectelorŭ religióse a Minorițilorŭ și Karaițilorŭ în Galiția, precum și a Lipovenilorŭ din Bucovina, afară de ceĭ, carĭ dela 1869 au trecutŭ la aceste secte séu au emigratŭ de curêndŭ s'au carĭ vorŭ emigra în urmă, séu carĭ vorŭ trece la acele secte, în casŭ când arŭ fi chemațĭ sĕ facă servițiu de glóte și ar da petiții în privința acésta, sĕ nu fiă întrebuințațĭ cu arma, ci numai la alte servicii pentru scopurĭ militare.

—x—

Ministrulŭ unguerescŭ de finanțe a stabilitŭ *pentru luna Augustŭ 1887*, ca în casurĭ, în care la plățĭ de vămurĭ și taxe secundare, apoi la asigurărĭ de vămurĭ se întrebuințéză în locŭ de aurŭ monede de argintŭ, are sĕ se ia dela plătitorĭ unŭ *agio de 26 procente în argintŭ*, adecă cu $^1/_3$ procentŭ mai puținŭ decâtŭ în luna curentă Iulie.

—x—

Princesa de Hohenzollern, mama Regelui României, va sosi în Augustŭ la castelulŭ Peleșŭ dela Sinaia, unde va petrece o lună de ḍile.

—x—

Colecțiunea epigrafică a museului de antichitățĭ din Bucurescĭ s'a înavuțitŭ ḍilele acestea cu 15 petre cu inscripțiunĭ latine dintre anii 1580—1640 descoperite la Cotnarĭ, din jud. Iașĭ, de d. Gr. G. Tocilescu, directorŭ alŭ museului și profesorŭ la Universitate.

—x—

Curia papală a concesŭ *Muntenegrenilorŭ catolicĭ*, sĕ întrebuințeze *limba lorŭ națională ca limbă liturgică* în biserică cu restricțiunea, ca sĕ nu se foloséscă limba cea veche slavonă, în care sĕ ține liturgia în biserica ortodoxă. Asemenea nu este permisŭ a se folosi în cărțile bisericescĭ catolice alfabetulŭ cirilicŭ ci acelŭ glagoliticŭ.

Munțiĭ apusenĭ, 2 Iulie 1887*).

In Munții apusenĭ se parŭ a se înmulți literații ca ciupercile, căcĭ din nicĭ o parte a țĕrii nu s'au publicatŭ în timpulŭ din urmă atâtea corespondențe ca de aicĭ și

---

*) Intârḍiată din causa îmbulḍelei materiei. — Red.

despre simpla alegere de deputatŭ din Abrudŭ s'aŭ scrisŭ pănă acuma nu mai puţinŭ ca trei corespondenţe.

Décă ar fi rĕmasŭ tréba la articlii scrişĭ de Castor în Nr. 134 alŭ »Tribunei« şi de Polux în Nr. 132 alŭ »Gazetei« ar fi fostŭ bine căcĭ aceştĭ articulĭ suntŭ scrişĭ în unŭ modŭ destulŭ de obiectivŭ şi arată destulŭ de bine şi destulŭ de dreptŭ starea adevĕrată a decurgerei alegerei de deputatŭ.

Dér posnaşiulŭ de „Moţŭ« a trebuitŭ sĕ-şĭ vîre nasulŭ şi în acéstă afacere publicândŭ în Nr. 135 alŭ »Tribunei« unŭ articulŭ, cu tóte că e cunoscutŭ, că »Moţulŭ« în scrierea de articlii nu are norocŭ.

In Munţii apusenĭ esistă o clică, a cărei membrii, după principiulŭ o mână spală pe cealaltă, se laudă pe sine reciprocŭ şi cine cetesce articululŭ „Moţuluĭ“ şi cunósce relaţiunile de pe aicĭ se convinge îndată, că acelŭ articulŭ este scrisŭ după dorinţa clicei.

Când însĕ cineva voiesce sĕ scrie în publicŭ despre unŭ actŭ publicŭ naţionalŭ, când dênsulŭ voiesce a da pe unii stimei, ér pe alţii dispreţului publicŭ, atuncĭ trebue mai nainte de tóte sĕ se desbrace de înclinărĭ personale, trebue sĕ fiă dreptŭ şi veridicŭ ca sfinţenia causei, căcĭ altcum lăudândŭ pe unii, carĭ nu merită, disgustă pe cei bravĭ, periclitéză acţiunea viitóre, produce demoralisare.

Din aceste motive mĕ vĕdŭ moralmente constrînsŭ a face observările cuvenite la articlulŭ »Moţului« din Nr. 135 alŭ „Tribunei«.

Carolŭ Henzel din Roşia, celŭ lăudatŭ de „Moţulŭ“, n'a făcutŭ altceva, decâtŭ că a statŭ sub totŭ decursulŭ alegerei ascunsŭ (!) Acestŭ omŭ a fostŭ promisŭ, precum suntŭ informatŭ, unei partide, că va vota cu dênsa şi verosimulŭ din acestŭ motivŭ a venitŭ la Abrudŭ.

Nu este óre ridiculŭ de a veni dela Roşia la Abrudŭ spe a te ascunde? şi nu a pututŭ afla dênsulŭ — décă nu a simţitŭ în sine acea tăriă de caracterŭ de a denega publice, ca alţii, participarea la alegerĭ — în Roşia vre-o cocină séu grajdŭ spre a se ascunde? Nu este óre supremulŭ gradŭ alŭ ridiculosităţii de a face din unŭ astfeliu de omŭ erou naţionalŭ?

Jurcheşiu este unŭ simplu vigilŭ orĭ economŭ de baiă cu-o stare materială binişorŭ slabă şi prin urmare acestŭ omŭ, chiarŭ décă ar avea capacitatea de a ţiné dicţii, precum afirmă „Moţulŭ« nu are nicĭ pe departe autoritatea de aşĭ puté impune voinţa sa altora.

A fost decĭ daună de a detrage pentru prémărirea acestui omŭ altora meritulŭ, care în prima liniă se cuvine preotului din Corna, George Ghendelu, apoi fiesce-cărui Cornariu cu dreptŭ de votŭ, căcĭ prin aceea, că au ascultatŭ de sfatulŭ bunŭ alŭ preotului lorŭ, au doveditŭ Cornarii bunavoinţă şi maturitate politică.

Afirmaţiunea „Moţuluĭ“, cumcă căderea lui Benitzky este de a se atribui advocatului Filipŭ este unŭ mare neadevĕrŭ. Advocatulŭ Filipŭ dintre cei doi concurenţĭ nu a doritŭ căderea lui Benitzky ci a lui Boer. „Moţulŭ« s'ar fi putută uşorŭ convinge că advocatulŭ Filipŭ n'a doritŭ căderea lui Benitzky din aceea, că dênsulŭ atâtŭ în ḑilele premergĕtóre alegerei câtŭ şi în ḑiua alegei a statŭ în comunicare cu ómenii luĭ Benitzky, şi cu deosebire cu consilierulŭ ministerialŭ Lucats şi cu vice comitele....

Preotulŭ Mestecanŭ s'a purtatŭ de astădată bine, precum se cuvine unui preotŭ Românŭ dér dênsulŭ s'a fostŭ blamatŭ cu ocasiunea alegerilorŭ premergĕtóre astfelŭ, încâtŭ arată o naivitate, o nematuritate politică de a face din dênsulŭ acum deodată erou naţionalŭ.

Décă e vorba de laudă, apoi laudă şi onóre merită protonotarulŭ magistratualŭ Ioanŭ Têrnoveanu, care, fiindŭ voturile între cei doi concurenţĭ de repeţite orĭ egale, de repeţite orĭ a fostŭ provocatŭ de vice-comitele, superiorulŭ sĕu, sĕ voteze, şi dênsulŭ totdéuna a rĕspunsŭ, că ca Românŭ şi pasivistŭ nu votéză, mai bine se lipsesce de oficiu.

Onóre şi laudă merită comerciantulŭ George Ivaşcu, care deşi a fostŭ de două orĭ în vederea tuturora chiămatŭ afară din boltă din partea vice-comitelui spre a fi îndemnatŭ la votisare, totuşĭ nu a votatŭ.

Laudă şi onóre merită Nicolae Lobonţŭ şi Şuluţŭ Pompeiu, carĭ deşi ca întreprindĕtorĭ au lipsă de organele administrative, totuşĭ repeţitele provocărĭ ale solgăbirĕului de a vota, le-au rĕspinsŭ.

Laudă şi onóre merită advocaţii românĭ şi alţĭ ómenĭ de caracterŭ, carĭ presenţĭ fiindŭ în piaţa Abrudului numai vre-o câţiva paşĭ de urna electorală, în totŭ momentulŭ arŭ fi putută după placulŭ lorŭ decide resultatulŭ alegerei şi carĭ chiar pentru aceea în momentulŭ din urmă, când preţulŭ unui votŭ s'a fostŭ redicatŭ fórte tare, au fostŭ de repeţite orĭ ispitiţĭ, totuşĭ respingêndŭ tóte promisiunele şi ameninţările au respectatŭ conclusulŭ conferenţei naţionale şi au doveditŭ şi cu acéstă ocasiune, că Românii nu se potŭ nicĭ intimida, nicĭ cumpĕra.

Intre cei pĕcătoşĭ nu merită loculŭ primŭ bietulŭ dascălŭ Cioranŭ, căcĭ dênsulŭ nicĭ la provocarea directă a vice-comitelui nu s'ar fi dusŭ la urnă, décă nu se afla notarulŭ din Abrudsatŭ Tobias Sándor gata de a-lŭ conduce în persónă, — unŭ Românŭ a condusŭ pe altulŭ, unŭ slăbănogŭ pe altŭ slăbănogŭ la urna unguréscă.

Blamare merită cu deosebire judele comunalŭ din Abrudsatu Iosifŭ Draia, care nu numai prin Abrudŭ a umblatŭ în modŭ cinicŭ după alegĕtorĭ românĭ, ci precum am înţelesŭ şi prin Corna a fostŭ după suflete.

Ce deschilinire între purtarea slugarnică a acestui omŭ şi între purtarea resolută şi românéscă a notarului Têrnoveanu!

Ar mai fi şi alte momente destulŭ de interesante de înregistratŭ, dér fiindŭ acestŭ articlu alŭ patrulea despre alegerea de deputatŭ din Abrudŭ, încheiu cu acea observare, că Românii peste totŭ luândŭ s'au purtatŭ laudabilŭ.

Observatoriulŭ.

De lângă Reghinŭ, în 3 Iulie 1887.

Erĭ am fostŭ fericitŭ de a puté lua parte la esamenele pruncilorŭ dela scólele gr. cat. române d.n Reghinulŭ săsescŭ cu 4 clase elementare şi 2 învĕţătorĭ, sub presidiulŭ multŭ meritatului domnŭ protopopŭ gr. c. Basiliu Raţiu.

Conformŭ programului esamenele s'au începutŭ la 8 óre a. m, şi încă dela 8—12 óre cu copii din clasa 3-a şi 4-a, cu d-lŭ învĕţătorŭ Georgiu Maiorŭ, care ca unulŭ. ce e născutŭ de a fi învĕţătorŭ, cu întrebările sale celea esacte, din 14 obiecte de învĕţămêntŭ propuse de d-sa în anulŭ scolasticŭ 1886/7, şi cu rĕspunsurile celea nimerite şi acurate ale celorŭ 19 discipulĭ ai sĕi, şi cu declamarea varielorŭ şi frumóselorŭ poesii românescĭ naţionale. — (nu însĕ şi harom pillango orĭ altele neromâne) — Spre onórea d-lui învĕţătorŭ fiă ḑisŭ, au sciutŭ ţiné încordată şi ocupată atenţiunea on. publicŭ ascultătorŭ, până târḑiu la 2 óre după améḑĭ, când apoi atâtŭ părinţii presenţĭ, câtŭ şi on. publicŭ ascultătorŭ s'au depărtatŭ prea deplinŭ mulţămiţĭ întru tóte. La 3 şi jumĕtate óre după améḑĭ, s'a începutŭ esamenulŭ pruncilorŭ din I-a şi II-a clasă cu învĕţătorulŭ secundarŭ Mihailă Pascu, carele încă cunoscêndu-şĭ chiemarea sa de învĕţătorŭ a doveditŭ prea deplinŭ, că şĭ-a datŭ tótă silinţa întru instruarea tinerelelorŭ mlădiţe d-sale concredute spre educare, întru tóte a satisfăcutŭ şi mulţumitŭ pre toţĭ, —

Fost-au între ascultătorii susŭ numitelorŭ esamene nu numai părinţii pruncilorŭ din locŭ şi mai întréga inteliginţă din Reghinŭ, ci şi de prin Giurgiu (Gyergyo) depărtare de 90—100 de chilométri dela Reghinulŭ-săsescŭ, din Reghinŭ am cunoscutŭ între ascultătorii acestorŭ esamene pe d-lŭ Marcu Cetăţianu, sub-jude regiu în pensiune, d-lŭ Patriciu P. Barbu, a cărui interesare pentru scólele române de aci şi airlea precum şi merite nicĭ nu i loculŭ aci, nicĭ nu i le potŭ descrie pe lungŭ şi largŭ astădată, între damele române asistente a fostŭ d na Orbonaşŭ născută Marinoviciu, care ca şi părinţii sĕi rĕposaţĭ nicĭ-odată nu se retrage dela ajutorarea scólelorŭ şi bisericei din locŭ, nu potŭ retăcea nicĭ acea împrejurare, că pe aci a fostŭ şi d-lŭ Dr. Al. Ceuşianu, carele de când Provedinţa l'a trămisŭ în mijloculŭ nostru, totdéuna şi cu tótă ocasiunaa ajutorulŭ sĕu şi consiliulŭ sĕu medicalŭ l'a prestatŭ gratis tuturorŭ pruncilorŭ românĭ aflătorĭ nu numai la scólele românescĭ, ci şi dela scólele romano-cat. precum şi luterane din Reghinŭ, numai décă i s'a cerutŭ seriosŭ; acestia cu toţii precum şi preotésa din Reghinulŭ-Maghiarŭ, d-na Ciobotariu, au contribuitŭ şi banĭ (carele câtŭ a datŭ nu sciu de óre ce au fostŭ învĕliţĭ în hărtiă, adecă au făcutŭ după cum se ḑice, sĕ nu scie drépta ce face stânga) pentru premiarea prunci'orŭ mai diligenţĭ.

In fine fiindŭ timpulŭ fórte înaintatŭ, cătră 7 óre séra, s'au finitŭ susŭ amintitele esamene cu vorbirea Prea On. d-nŭ Protopopŭ Basiliu Raţŭ, carele ca şi totdeuna şi cu tótă ocasiunea, şi prin comune pre unde numai póte ajunge, îşĭ instruéză credincioşii, dându-le consilii adevĕrată părintescĭ, arĕtândŭ fiă-cărui fără părtinire de unde vine rĕulŭ — décă esistă, arĕtândŭ mai încolo şi mijlócele cum se póte vindeca rĕulŭ. Spre onórea şi lauda superiorilorŭ noştri, şi spre onórea şi lauda sa fiindŭ ḑisŭ, acestŭ bărbatŭ venindŭ la timpulŭ supremŭ alŭ doririlorŭ, de când e aci conducĕtorulŭ tractului acestuia şi l'a condusŭ şi pusŭ în ordinea cea mai bună.

J. P.

Raportŭ poliţienescŭ.

Alaltaerĭ după améḑĭ patrula poliţienéscă a arestatŭ în birtulŭ din Dêrste pe unŭ lucrătorŭ beatŭ şi renitentŭ, anume Kovacs Lajos, care a provocatŭ acolo celŭ mai mare scandalŭ. Autoritatea poliţienéscă l'a pedepsitŭ.

Unŭ birjar beatŭ mână erĭ după améḑĭ ca unŭ turbatŭ în fuga mare birja cu muşterii din ea pe calea de sub casa de dare la semnŭ, fără însĕ a pricinui vr'o nenorocire. La dispunerea unui funcţionarŭ poliţienescŭ, birjarulŭ fù datŭ josŭ din birje şi frânele se încredinţară unui altŭ individŭ, care scia sĕ mâne.

Programa şcólei de fete cu internatŭ

a Associaţiunei Transilvane pentru literatura română şi cultura poporului românŭ, în Sibiiu.

(Urmare.)

Ingrijirea ce se dă elevelorŭ în internatulŭ scólei nu lasă nimicŭ de doritŭ. Fiecare elevă îşĭ are loculŭ sĕu separatŭ, patŭ, dulapŭ, etc. In timpulŭ când peste ḑi elevele nu suntŭ în lecţii şi nóptea în dormitóre, ele stau sub îngrijirea guvernantelorŭ şi a bonelorŭ, sub supraveghiarea directórei internatului.

Alimentarea e strictŭ controlată de comitetulŭ Associaţiunei, pentru ca sĕ fiă corĕspunḑĕtóre atâtŭ în pr-

FOILETONU.

(12)

Misterele Veneţiei.

de Edouard Didier, traducere de *Ioanŭ S. Spartali.*

IV.

Schitulŭ fetelorŭ nobile.

— Epitropisita Veneţiei nu trebue sĕ aibă altă voinţă decâtŭ voinţa senatului, a cărui servă este! ḑise Martinengo destulŭ de rĕstitŭ.

— Ce felŭ? voinţa ei liberŭ exprimată póte fi sdrobită din ordinulŭ senatului?!

— Da, dómnă, décă astfelŭ este buna sa plăcere, sĕu mai bine, décă astfelŭ cere binele statului.

— Fiă, domnule! — ḑise superióra stăpânindu'şĭ necazulŭ; — mĕ închinŭ. Insĕ mai pre susŭ de statŭ este biserica; mai pre susŭ de dogele este prea sfântulŭ nostru Papa. Da, mĕ închinŭ silită şi sub reserva expresă d'a apela la Sfinţia Sa Calixt alŭ III-lea. Elŭ obişnuesce sĕ ia partea feciórelor şi acela care a revisuitŭ procesulŭ Ioanei d'Arc şi care a declarat'o martiră, negreşitŭ că va lua în mână interesulŭ fiicei Adriaticei.

Martinengo zîmbì cu rĕutate înclinându-se înaintea sfintei femei.

— Cum voescĭ, dómnă, îţĭ este permisŭ sĕ protestezĭ în orĭ-ce chipŭ. Iţĭ voiu observa numai, că instrucţiile senatului mĕ silescŭ sĕ te rogŭ sĕ mĕ punĭ în faţa fiicei Adriaticei, pentru ca sĕ-i potŭ comunica în persónă ordinulŭ senatului.

— Oh, am şi vorbitŭ cu ea, după mesagiulŭ pe care l'am primitŭ dela d-ta! ḑise stariţa oftândŭ greu.

— Nu face nimicŭ, dómna, dér sĕ-mĭ daĭ voiă sĕ îndeplinescŭ o misiune în persónă şi în formele în carĭ mi s'a încredinţatŭ. Incă odată am onórea sĕ te rogŭ sĕ binevoescĭ a mĕ pune în faţa epitropisitei Veneţiei.

Superióra dete ordinŭ unei surorĭ, care era de rêndŭ în ḑiua aceea, ca sĕ aducă pe Veneţia.

Podestatulŭ Padovei, deşi venise de multe orĭ la schitulŭ Fetelorŭ nobile adusŭ de datoriile sarcinei lui, cu tóte acestea nu vĕḑuse nicĭodată pe Veneţia orĭ póte n'o băgase de sémă.

Cu greu putù elŭ sĕ'şĭ stăpânéscă o mişcare de admirare când vĕḑù că intră Veneţia înfăşurată în vĕlurile albe, cu o maiestate plină de linişte şi de senĕnătate. Cu tóte că era fórte tînĕră avea însĕ unŭ aerŭ falnicŭ. Fiica Adriaticei era o adevĕrată Veneţiană; códele lungĭ de pĕrŭ bălan aprinsŭ încadrau unŭ obrazŭ de o frumseţe care sfida orĭ-ce critică; ochii sĕi, de unŭ albastru întunecat ca şi Adriatică, a cărei fiică era, aveau o fixitate care silea pe orĭ cine sĕ lase ochii în josŭ.

Podestatulŭ Padovei se simţì cam turburatŭ când vĕḑù că intră fata acésta frumósă şi impunĕtóre, în loculŭ copilei pe care s'aştepta s'o întâlnéscă.

Elŭ, care se certase cu stariţa cu unŭ sânge rece, care era frate cu obrăznicia, acum se simţì slabŭ în faţa acestei copile de 17 anĭ.

Podestatulŭ se mărginì ca sĕ explice în câteva cuvinte misiunea cu care-lŭ însărcinase Senatulŭ. Veneţia nu binevoì sĕ-i rĕspundă nicĭ o vorbă măcarŭ.

După ce sfîrşì elŭ o întrebă, vĕḑêndŭ că fiica Adriaticei sta înainte-i mută:

— Signora, ce rĕspunsŭ trebue sĕ ducŭ din partea d-tale Senatului?

Veneţia, fără sĕ se întórcă spre elŭ, lăsă sĕ-i ésă vorbele acestea cu vocea sa gravă şi armoniósă, căreia dialectulŭ Veneţiei ii da unŭ accentŭ deosebitŭ:

— Scumpa mea mamă nu v'a rĕspunsŭ în numele meu?

— Dorescŭ sĕ audŭ rĕspunsulŭ acesta chiar din gura d-tale, pentru ca sĕ fiă sigurŭ că nu v'a fostŭ dictatŭ prin constringere.

Superióra sărì însaşĭ într'o mişcare de indignare pe care nu şĭ-o putù stăpâni. Veneţia însĕ se uită cu dispreţŭ la contele.

— Fiă, domnule! — ḑise ea. — Vĕ voiŭ spune chiar eu gândulŭ meu. Sunt orfană, singură în lume. Aicĭ găsisemŭ o familiă, prietinĭ, o mamă dulce.

Vocea i se muiase pronunţândŭ aceste din urmă cuvinte pe carĭ superióra nu le putù auḑi fără ca sĕ nu o înece plân'ulŭ. Insĕ Veneţia ḑise mai departe, cu glasŭ hotărîtŭ:

— Este dér fórte firescŭ, ca dorinţa mea cea mai scumpă sĕ fiă, ca sĕ-mĭ petrecŭ vieţa întrégă în casa acésta, unde am cunoscutŭ numai ḑile fericite.

— Uiţĭ. signora.... — vrù sĕ ḑică Martinengo.

— Nu uitŭ nimicŭ, domnule, rĕspunse fiica Adriaticei cu óre-care mândriă. Mai cu sémă îmĭ aducŭ aminte că sunt epitropisita Veneţiei şi că datorezŭ supunere senatului. Spune dér acelorŭ carĭ te-au trimisŭ, că mĕ voiu supune ordinului pe care mi-lŭ aducĭ în numele lor.

Podestatulŭ se înclină până la pămêntŭ ca şi cum ar fi salutatŭ p'o regină şi ḑise:

vința cantității, câtă și a calității. Diminéța sĕ dă la 7 óre cafea cu lapte de vacă și unŭ cornŭ, la 10 óre unŭ cornŭ séu pâne cu póme, la 12½ supă, carne de vită rasolŭ séu friptură și legumĭ séu prăjiturĭ și pâne de ajunsŭ, la 4 óre cafea séu pâne cu untŭ, cu miere séu póme, la 7 óre séra fertură cu carne séu aloaturĭ. Personalulŭ de îngrijire, precum și directóra mănâncă la mésă împreună cu elevele.

O deosebită îngrijire li se dă elevelorŭ în casurĭ de bólă, fără ca părinții lorŭ sĕ aibă, peste taxa de didactru și internat, spese separate, deórece cheltuelile pentru medicŭ, medicamente și îngrijitóre le pórtă internatulŭ séu mai precisŭ Associațiunea ca susținitóre a internatului.

A. Personalulŭ școlei a) Directorŭ: Dr. D. P. Barcianu, profesorŭ la seminariulŭ „Andreianŭ,« ca membru suplentŭ alŭ comitetului Associațiunei transilvane, numitŭ delegatŭ alŭ acestuia în afacerile scolare și încredințatŭ ca directorŭ onorarŭ, cu conducerea afacerilorŭ școlare. *b) Invĕțătorii ordinarĭ*: 1. Septimiu Albini, absolventŭ alŭ facultății filosofice, predă obiectele: limba română, istoria și geografia, limba germană și gimnastica*) 2. Sabinŭ P. Barcianu, absolventŭ alŭ cursului teologicŭ alŭ seminariului Andreianŭ șl alŭ academiei de agricultură, predă obiectele: aritmetica, comptabilitatea, fisica, chemia, legumăritulŭ și caligrafia.*) 3. Aurelia Filipescul, absolventă a preparandiei de statŭ din Clușiu, predă obiectele: istoria naturală, economia de casă, lucrulŭ de mână, desemnulŭ și musica „vocală.*) 4. Enea Hodoșŭ, absolventŭ alŭ facultății filosofice, predă limba și literatura română, limba și literatura maghiară.*)

c) Catecheți: 5. Dr. Il. Pușcariu, archimandritŭ și asesorŭ consistorialŭ.**) 6. Nicolae Toganŭ, cooperator gr. cath.**)

d) Instructorĭ: 7. George Dima, artistŭ în musică, pentru instrucțiunea în piano. 8. Sabina Brote pentru instrucțiunea în piano și în limba francesă.

B. Personalulŭ internatului: *a)* directorulŭ școlei este totodată și alŭ internatului. *b)* directóra internatului: Elena baronesă Popp. *c)* medicŭ de casă: Dr Ioan Moga. *d)* ajutóre: învĕțătórea, guvernanta și bona.

4. Materialulŭ din obiectele de învĕțămêntŭ pertractatŭ în anulŭ scolasticŭ 1886/7.

Classa I-a: 1. *Religiunea și morala*, conformŭ disposițiunilorŭ făcute de autoritățile confesionale. 2. *Limba română*, 4 óre pe sĕptĕmână: Cetirea logică și estetică; memorisarea de piese de cetire în prosă și în versurĭ. In legătură cu cetirea și pe basa ei, din gramatică, cuvintele flesibile și din sintactică, ḑicerea simplă pură și amplificată. In fie-care lună câte o temă acasă și una în classă. 3) *Limba maghiară*, 4 óre: Substantivulŭ și adjectivulŭ, articlulŭ, comparațiunea, verbulŭ auxiliarŭ în timpurile principale; numĕralulŭ, numele posesive, declinațiunea; verbulŭ a avé; conjugarea verbelorŭ predicative în indicativulŭ presentŭ. Memorisarea de poesii mai ușóre. In fiecare lună o lucrare în scrisŭ. 3) *Aritmetica*, 3 óre: Cele 4 operațiunĭ fundamentale cu numerĭ întregĭ. Descompunerea numerilorŭ în factorĭ. Cele 4 operațiunĭ cu frângerĭ. 5) *Istoria naturală*, 2 óre: Mineralogia. descrierea unorŭ minerale mai obicĭnuite, după însușirile și folosulŭ lorŭ; gruparea lorŭ în classe. Botanica: Descrierea plantelorŭ mai obicĭnuite în economiă, industriă, grădinăritŭ și gruparea lorŭ. 6. *Geografia*, 2 óre: Geografia Ungariei împreună cu noțiunile fundamentale din geografia matematică și fisică 7) *Lucru de mână*, 2 óre: Impletiturĭ cu acele, cu iglița și ehindisirĭ. 8) *Desemnŭ* 3 óre: Desemnarea de figurĭ cu linii óble după modele grafice și după natură, desemnarea de figurĭ cu linii curbe după modele grafice și după natură. 9) *Caligrafia*, 2 óre: Scrierea cu litere latine și germane. 10) *Musica vocală*, 2 óre: Exerciții în producerea tonurilorŭ; scale dure și moi; cântece mai simple în 2 vocĭ.

Classa II. 1) *Religiunea și morala*, conformŭ disposițiilorŭ făcute de autoritățile confesionale. 2) *Limba română*, 3 óre: Pe basa cărții de cetire proposițiunea simplă, simplă amplificată și contrasă. Părțile de cuvêntŭ nevariabile. Formațiunea cuvintelorŭ și ortografia. Cetirea și reproducerea materialului cetitŭ, cu cuvêntulŭ și în scrisŭ. Exerciții de stilŭ în legătură cu cele cetite. Recitărĭ de poesii. 3) *Limba maghiară*, 4 óre: Numele posesive, declinațiunea, verbul a avé; conjugarea verbelorŭ în timpurile principale ale indicativului; postposițiunĭ, conjunctivulŭ și optativulŭ presentŭ. Deprinderĭ în traducere. Recitărĭ de poesii. In fiăcare lună o lucrare în scrisŭ în școlă. 4) *Aritmetica*, 3 óre: Repetițiune despre frângerile comune și decimale; raporturĭ și proporțiunĭ și regula de trei simplă. 5) *Istoria naturală*, 2 óre: Descrierĭ și asemĕnărĭ de animale după notele caracteristice și după folosulŭ lorŭ. Gruparea lorŭ în familii, ordine, tipurĭ. Complectarea cunoscințelorŭ despre plante. 6) *Geografia*, 2 óre: Recapitulărĭ din geografia matematică și fisicală și din geografia monarchiei austro-ungare. Geografia Europei. 7) *Lucru de mână*, 2 óre: Continuare cu împletirea de ciorapĭ și cu iglița; brodărie albă și chindisirĭ. 8) *Desemnŭ*, 3 óre: Desemnarea de figurĭ cu linii óble după modele grafice și după natură; desemnarea de figurĭ cu linii curbe după modele grafice și după natură. 9) *Caligrafia*, 2 óre: Scrierea cu litere latine și germane. 10) *Musica vocală*, 2 óre: Exerciții în producerea tonurilorŭ; scale dure și moi; cântece mai simple în 2 și 3 vocĭ. (Va urma.)

*) Institutŭ provisorŭ, până la facerea esamenului de cualificație, prescrisŭ prin legea din 1868, art. XXXVIII §§. 17 și 103.

**) Numițĭ de autoritățile competente confesionale.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

SOFIA, 26 Iulie. — Deputațiunea Sobraniei s'a întorsŭ îndĕrĕtŭ. Scirile din urmă sosite din Ebenthal suntŭ favorabile pentru Bulgaria.

PRAGA, 26 Iulie. — In cerculŭ galițianŭ Radki au isbucnitŭ turburărĭ între țĕranĭ. De aci au plecatŭ într'acolo 180 de gendarmĭ.

BRESLAU, 26 Iulie. — Esplodândŭ o căldare a distrusŭ casa unde suntŭ așeḑate căldările cu tótă întocmirea cuptorului de topitŭ împreună cu 22 căldărĭ ale societății de materialŭ necesarŭ pentru calea ferată a Silesiei superióre. Suntŭ doi morțĭ și 20 rănițĭ.

DIVERSE.

Mare emulațiune internațională pentru industriă, sciință și artă. — La 5 Maiu 1888 se va deschide în Brussela, sub înaltulŭ patronagiu alŭ Maj. Sale regelui Belgiei, o emulațiune pentru industriă, sciință și artă. Durata întreprinderei va fi de 6 lunĭ. Conformŭ decisiunii din anulŭ 1886 comitetulŭ arangiatorŭ s'a adresatŭ la cei mai ilustrii representanțĭ de totŭ soiulŭ de industrii și s'a silitŭ a face ușóră participarea în fiă-care ramŭ de industriă. Materialulŭ sositŭ este îngrijitŭ în cea mai exemplară ordine. In casŭ când materialulŭ s'ar strica, fără amânare se restitue unŭ produsŭ mai bunŭ fabricându-se altulŭ superiorŭ produsului din piață. Pentru piesele presentate s'au hotărîtŭ sume marĭ de premii în banĭ, diplome, medalii numai de aurŭ, de argintŭ orĭ aurite, argintate și de bronz în sumă de 500,000. Vorŭ fi cincĭ-ḑecĭ de despărțăminte, cuprinḑêndŭ fiă-care câte unŭ ramŭ industrialŭ. Obiectele trimise se vorŭ așeḑa în modŭ internaționalŭ, după cum vorŭ sosi. Acéstă adunare de acelașŭ soiu de producte din tóte țĕrile dă unŭ studiu interesantŭ și înlesnesce compararea și judecarea lorŭ.

Maculŭ sĕlbaticŭ. — Acéstă flóre frumósă de câmpŭ n'a fostŭ creată pentru plăcerea ochilorŭ; ea este și folositóre fiindŭ înḑestrată cu proprietățĭ calmante, de carĭ ar trebui sĕ ne folosimŭ mai desŭ. Maculŭ sĕlbaticŭ conține óre-care cantitate de opium, însĕ întrebuințarea lui nu este periculósă. Elŭ este unŭ remediu ce nu este destulŭ de întrebuințatŭ mai cu sémă de către țĕranĭ, carĭ ar puté sĕ-șĭ facă provisii fără nicĭ o cheltuélă. Maculŭ sĕlbaticŭ, ḑice „Economia Națională," este folositorŭ cu deosebire în contra guturaiului și a iritațiunilorŭ de peptŭ însoțite de tuse obositóre. Dosa mijlocià este cam de cincĭ grame pe ḑi sub formă de infusiune (ciai) făcută în cantitatea de apă ce își propune cineva sĕ bea în 24 de ore. Décă voimŭ sĕ facemŭ ca o persónă care tușeşte multŭ sĕ pótă dormi bine, sĕ facă unŭ ciai, punêndu-se o dosă de flóre de macŭ în cantitatea de apă ce póte sĕ o bea într'o séră. Se póte încerca de a face sĕ dórmă prin acestŭ mijlocŭ și persóne ce nu potŭ dormi din alte cause diferite de tuse.

O nouĕ sectă religiósă în Rusia. — In Rusia se fundă de curêndŭ o nouă sectă religiósă, a căreĭ dogmă e de a nu lăsa pe ómenĭ sĕ sufere de bólă și în casŭ când cineva cade bolnavŭ, credincioșii acestei secte vinŭ la elŭ și-lŭ bată până ilŭ omóră. Persónele însărcinate cu acéstă misiune pórtă o haină roșiă și suntŭ numițĭ „Mórtea roșiă". Membrii acestei secte, împinșĭ de unŭ spiritŭ de caritate, dau ajutorulŭ lorŭ nu numai la membrii sectei, dér la orĭ cine și la orĭ ce naționalitate ar aparținé, décă ar avé nenorocirea de a fi bolnavŭ.

Arsurĭ cu chibriturĭ. — Mulțĭ fumătorĭ au rĕulŭ obiceiu de a aprinde chibritele strivindu-le între unghii. Acesta este unŭ precedeu care póte determina accidente grave. In adevĕrŭ fosforulŭ (din chibriturĭ) este unŭ corpŭ care se oxidéză fórte energicŭ, care ia oxigenulŭ orĭ de unde l'ar găsi. Când este în contactŭ cu unŭ corpŭ organicŭ, ca pielea, ș. a. ilŭ atacă causândŭ rănĭ ce se vindecă anevoiă. Ceea ce se produce cu fosforulŭ din chibrite se manifestéză mai tare cu fosforulŭ ordinarŭ. Din acéstă causă trebue sĕ se bage bine de sémă când umblă cineva cu fosforŭ. Arsurile cu fosforŭ se tratéză punêndŭ partea arsă în apă cu sare, séu mai bine în apă cu magnesiă. Magnesia pulberisată se pune într'unŭ paharŭ séu într'unŭ lighianŭ și în urmă se adauge apă spre a face o ciorbă (zémă) în care se îmbăiază organulŭ arsŭ.

Intunecime totală de sóre se va întêmpla în 19 Augustŭ a. c. și se va observa în cea mai mare parte a Europei. Cea din urmă întunecime ce s'a observatŭ în Londra a fostŭ la 1715, și în Parisŭ la 1724. Observatorulŭ din Moscva șĭ-a alesŭ locurĭ potrivite în guvernamentulŭ Costroma. Astronomii italienĭ Tachini și Rico, apoi Englesii: Ammon și Turner se vorŭ duce în guvernamentulŭ Vladimir. Rusia e în posițiunea cea mai favorabilă.

Editorŭ: Iacobŭ Mureșianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureșianu.

— Mai nainte d'a părăsi schitulŭ, trebue sĕ îmbracĭ hainele ce se cuvinŭ rangului d-tale. Sora d-tale de lapte, pe care senatulŭ o alătură pe lângă persóna d-tale, Fiametta, te va îngriji.

— Fiametta este aci? întrebă Veneția, alŭ căreĭ obrazŭ se lumină deodată. — O! mamă, te rogŭ, lasă-mĕ s'o vĕḑŭ! ḑise ea întorcêndu-se spre starița.

Starița n'avŭ vreme sĕ rĕspundă: o ușe se deschise și o fată 'naltă și voinică, totŭ atâtŭ de brună pe câtŭ era de blondă Veneția, veni și o luă de gâtŭ.

— Iacă-mĕ, sorióră, iacă mĕ! ḑise ea.

Podestatulŭ și superióra schimbară o privire și amêndoi se retraseră lăsândŭ singure p'amêndouĕ fetele

Veneția și Fiametta rĕmaseră multă vreme îmbrățișate. Când se despărțiră în sfirșitŭ, Fiametta se uită mirată prin prejurŭ.

— Hei! suntemŭ singure! ḑise ea — Oh, cum o sĕ mai vorbimŭ amêndouĕ! Ce bunŭ lucru este când se vede cineva. — Știi, scumpă signora, că eștĭ fórte frumósă și că ai sĕ eclipseḑĭ în Veneția pe patricianele nóstre cele mai mândre!

— Nebuno! ḑise Veneția.

— O! sĕ mĕ credĭ că întéia óră, când vei apăré în palatulŭ ducalŭ într'o ḑi de reuniune, vei fi regina sĕrbării.

Fiica Adriaticei clătină galeșŭ din capŭ:

— Nu visasemŭ eu ursita asta! ḑise ea.

— Nu 'țĭ intră orice în voiă, signoră, și altele arŭ rĕmni la posiția care o ai! ḑise Fiametta.

Veneția zîmbi cu zîmbetulŭ îngerescŭ.

— Tu celŭ puținŭ n'ai sĕ mĕ părăseștĭ? ḑise ea.

— O! niciodată! ḑise Fiametta veselă; de vreme ce stăpânirea mĕ alătură pe lângă persóna d-tale, eu voiu fi dama care te va îmbrăca. Vino iute, sĕ 'mĭ începŭ funcțiunea încercându-țĭ tóte podóbele frumóse pe carĭ ți-le-am adusŭ pentru ca sĕ primeștĭ visita logódnicului d-tale.

— Logodniculŭ meu! ilŭ cunoscĭ, Fiametto?

— I-am aflatŭ numele tocmai când eram sĕ esŭ din Veneția. Și asta'i unŭ secretŭ și numai printr'o întêmplare l'am aflatŭ. Oh, fii liniștită, signora, pórtă unulŭ din cele d'întêi nume din Veneția, se chiamă Felice Badoer.

— Intr'adevĕrŭ, se cobóră dintr'o familiă mare?

— Tótă Veneția cunóște pe frumosulŭ Felice Badoer.

— Eu nu.

— Oh, o sĕ'lŭ cunoștĭ numai decâtŭ, fiindcă știu hotărîtŭ că a sositŭ la schitŭ. Și écă, uite colo în tindă, vorbește cu podestatulŭ Padovei, cu seniorulŭ Batista Martinengo. Podestatulŭ nu prea pare mulțumitŭ.

Adevĕrulŭ este că îndată ce eșĭ dela superióra, Batista Martinengo intîlni în schitŭ pe tênĕrulŭ Felice Badoer, care sosise ca sĕ se presinte miresei lui.

Podestatulŭ nu șcia că senatulŭ alesese pe Felice Badoer ca bărbatŭ alŭ Fiicei Adriaticei.

Pentru cuvinte cu totulŭ deosebite, — cuvinte pe carĭ cititorulŭ le va cunóște mai departe, și unde inima nu avea nicĭ unŭ amestecŭ, — podestatulŭ spera că, deși era de 40 de anĭ, însĕ senatulŭ o sĕ-lŭ alégă pe dênsulŭ. Prin urmare întêlnirea neașteptată a lui Felice Badoer îi strică chefulŭ.

Desamăgirea podestatului nu era numai ruina unorŭ planurĭ multă vreme chibzuite și conduse cu o mare dibăciă, însĕ Martinengo era acum isbitŭ în ceva mai intimŭ, unŭ sentimentŭ necunoscutŭ, care se deșteptase într'însulŭ.

După junghiulŭ ce simțĭ când auḑĭ din gura tênĕrului Felice Badoer, că elŭ era mirele Veneției, sĕlbaticulŭ podestatŭ pricepŭ că inima-i de bronzŭ, care nu bătuse niciodată pentru nicĭ o femee, bătea d'acum încolo numai pentru fiica Adriaticei. Marea frumsețe a Veneției ilŭ subjugase.

La contele Batista Martinengo nicĭ unŭ sentimentŭ, bunŭ orĭ rĕu, nu era cumpĕtatŭ.

Podestatulŭ pricepŭ dér că iubea pe fiica Adriaticei cu tótă furia naturei lui violente. De aceea se și jură că Veneția nu va fi niciodată nevasta lui Felice Badoer.

Insĕ tênĕrulŭ patricianŭ, care nu știa ce gândurĭ negre clocescŭ în capulŭ podestatului, rîdea și vorbea tare, când se opri deodată.

— Iartă-mĕ, domnule conte, — îi ḑise podestatului — însĕ pricepĭ fórte bine că eu aḑĭ am altceva mai bunŭ de făcutŭ decâtŭ sĕ stau sĕ vorbescŭ chiar cu o persónă așa de considerabilă ca Escelența ta. — Cum ți-se pare costumulŭ meu? ḑise Felice învêrtindu-se pe călcâiu pentru ca podestatulŭ sĕ'i admire tóte eleganțele toaletei sale; asta'i totŭ ce e mai nou în Veneția.

„Ce felŭ! pe ĕsta i-lŭ dă de bărbatŭ! Oh, nu! căsătoria asta n'are sĕ se facă. Am sĕ găsescŭ eu mijlocŭ ca s'o împiedicŭ! ḑicea cu amărăciune Martinengo vĕḑêndŭ că se depărtéză Felice Badoer, gentilomulŭ celŭ mai nebunŭ, décă nu celŭ mai prostŭ din tótă Italia.

(Va urma).

Cursulŭ la bursa de Viena

din 25 Iuliu st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	101.10
Rentă de hârtiă 5%	87.35
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	151.40
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	97 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	115 50
Bonurĭ rurale ungare	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104 50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 40
Bonurĭ rurale transilvane	104 30
Bonurĭ croato-slavone	104 50
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.25
Imprumutulŭ cu premiu ung.	124.25
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	123 30
Renta de hârtiă austriacă	81.45
Renta de arg. austr.	82.85
Renta de aurŭ austr.	112 15
Losurile din 1860	137.10
Acţiunile băncei austro-ungare	883.—
Act. băncei de creditŭ ung.	287.75
Act. băncei de creditŭ austr.	281.70
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 92
Napoleon-d'orĭ	9.95
Mărcĭ 100 împ. germ.	61 62
Londra 10 Livres sterlinge	125.60

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 13 Iulie st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	91½	92¼
Renta rom. amort. (5%)	94½	95—
» convert. (6%)	88—	88½
Impr. oraş. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	103½	104¼
» „ „ (5%)	88¾	89¼
» » urban (7%)	102—	103—
» » » (6%)	94—	95—
» » » (5%)	86½	87¼
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	15.—	15.50
Bancnote austriace contra aurŭ	2.01	2.50

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 26 Iuliu st. n. 1887.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.54	Vênd.	8.58
Argint românesc	»	8.45	»	8.50
Napoleon-d'orĭ	»	9.89	»	9.94
Lire turcescĭ	»	11.30	»	11.36
Imperialĭ	»	10.30	»	10.36
Galbenĭ	»	5 86	»	5.91
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	»	100.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	-	99.—
Ruble Rusescĭ	»	109.—	»	110.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Concursŭ.

Pentru ocuparea a două posturĭ de învĕţătorŭ la scóla confes. gr. cat. română din Nepos, Vicariatulŭ Rodnei, prin acésta se escrie concursŭ sub următórele condiţiunĭ:

1. La postulŭ primŭ de învĕţătorŭ se va solvi unŭ salarŭ anualŭ de 200 fl. v. a. în rate lunare anticipative din fondulŭ scolasticŭ confesionalŭ precum şi 3° lemne de focŭ.

2. Postulŭ secundŭ e împreunatŭ cu unŭ salarŭ anualŭ de 200 fl. v. a. asemanea solvibilŭ în rate lunare anticipative totŭ din fondulŭ scolasticŭ confesionalŭ.

Doritorii de a ocupa vreunulŭ din aceste posturĭ vorŭ avé a produce carte de botezŭ, apoi a dovedi că au absolvatŭ preparandia, au testimoniu de cualificaţiune şi din limba maghiară, de moralitate şi serviţiu. Se vorŭ preferi acei concurenţĭ carĭ vorŭ documenta că au cunoscinţa economiei casnice şi cantŭ.

Suplicele provĕdute cu susŭ numitele documente au sĕ între la senatulŭ scolasticŭ confes. localŭ pănă în 20 Augustŭ a. c. st. n. la 6 óre séra.

Cele întârdiate nu se vorŭ considera.

Din şedinţa senatului scolasticŭ confes. gr. cat.

Nepos, în 18 Iuliu 1887.

Preşedintele: **Iacobŭ Majoreanŭ**, preotŭ cooperat.

Notarŭ ad. hoc: **Filipŭ Loginŭ**.

1—3

Sz. 198/1887.

Arverési hirdetmény.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a brassai kir. törvényszék 1166/87 sz. a kelt végrehajtást rendelő és. a brassai kir. járásbiróságnak 1633/87 sz. a. kiküldést tartalmazó végzése folytán Potanko Károly javára Nagy Imre és neje ellen 300 frt. tőke, ennek 1887 év Martius hó 3 napjától számitandó 6% kamatai és eddig összesen 36 frt. 75 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt biztositási végrehajtás alkalmával biróilag le foglalt és 300 frt. becsült ingóságok u. m. házi butorok valamint ágy és ruhanemüek nyilvanos árverés utján el fognak adatni.

Mely árverésnek az 2164/1887 sz. kiküldetést rendelő végzés folytán a helyszinén, vagyis Brassó Bolonya 308 sz. a. leendő eszközlésére 1887 ik évi Iulius hó 27-ik napjának délelőtt 9 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. törvény czikk 107 §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alul is eladatni fognak a netalán elsőbbségi igénylők pedig felhivatnak, miszerint jogaikat az emlitett t. cz. 111. és 112. §-a alapján árverezés megkezdéseig érvényesitsék.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-a szerint fizetendő.

Kelt Brassóban, 1887 év Iulius hó 12 napján.

Borsos Zsigmond.
kir. birosági végrehajtó.

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela I Iuniu st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	4.30	—	7.30
Predealŭ (	—	—	—	1.14
(	—	9.12	—	—
Timişŭ	—	9.35	—	1.45
Braşovŭ (	—	10.12	—	—
(	7 20	—	4.01	2.32
Feldióra	7.57	—	4.47	—
Apatia	8.24	—	5.28	—
Augustinŭ	8.47	—	5.59	—
Homorodŭ	9.29	—	6.49	—
Haşfaleu	9 37	—	8.35	—
Sighişóra (	10 53	—	9.02	—
(	11.00	—	9.12	—
Elisabetopole	11 34	—	9 56	—
Mediaşŭ	12.03	—	10.37	—
Cepsa mică	12.26	—	10.59 11.16	—
Micăsasa	12.42	—	11.37	—
Blaşiu	1.11	—	12.16	—
Crăciunelŭ	1.23	—	12.33	—
Teiuşŭ	2.06	—	1.51	—
Aiudŭ	2.27	—	2.18	—
Vinţulŭ de susŭ	2.49	—	2.48	—
Uióra	2 56	—	2 56	—
Cucerdea	3.12	—	3 64	—
Ghirisŭ	3.46	—	4.51	—
Apahida	5.01	—	5.28	Trenŭ de persóne
Clusiu (	5.21	—	5 56	
(	—	6.01	—	6 37
Nedeşdu	—	6.19	—	6.58
Ghirbĕu	—	—	—	7.14
Aghirişŭ	—	—	—	7.29
Stana	—	—	—	7.56
Huiedinŭ	—	7.12	—	8.18
Ciucia	—	7.41	—	8 58
Bucia	—	—	—	9.15
Bratca	—	—	—	9.34
Vadŭ	—	8.20	—	9 53
Mező-Telegd	—	8.46	—	10 28
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	10.47
Veneţia-Orădii	—	—	Trenŭ de persóne	10.57
Oradia-mare (	—	9.11		11.07
(	—	9.16	10.50	11.19
P. Ladány	—	10.37	1.33	1.16
Szolnok	—	12.20	4.24	3.29
Budă-pesta	—	2.15	10 05	6.33
Viena (	—	—	2.15	—
(	—	8.00	—	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	2.—	7.40	6 18	—
Szolnok	11.05	4.05	10.42	9.38	—
P. Ladány	2 02	5.47	2.02	12.02	—
Oradea mare	4.12	7.11	4.78	2.01	—
Venţia-Orădii	—	—	—	2 08	—
Fudi-Oşorheiu	—	—	—	2.19	—
Teleagŭ	—	7.33	—	2.41	—
Vadŭ	—	8.04	—	3.24	—
Bratca	—	—	—	3.47	—
Bucia	—	—	—	4.07	—
Ciucia	—	8.58	—	4.33	—
Huiedin	—	9.28	—	5.15	—
Stana	—	—	—	5.33	—
Aghiriş	—	—	—	5.53	—
Ghârbĕu	—	—	—	6.05	—
Nedişu	—	—	—	6.20	—
Clusiu (	—	10.31	—	6.38	—
(	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriş	12 33	—	—	—	9.16
Cucerdea (	1.01	—	—	—	9.53
(	1.11	—	—	—	10.—
Uióra	1.18	—	—	—	10.09
Vinţulŭ de susŭ	1.05	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1.46	—	—	—	10.48
Teiuşŭ	2.25	—	—	—	11.55
Crăciunelŭ	2 50	—	—	—	12.34
Blaşŭ	3.03	—	—	—	12.52
Micăsasa	3.35	—	—	—	1.34
Cepşa mic.	4.01	—	—	—	2.13
Mediaşŭ	4.20	—	—	—	2.46
Elisabetopole	4.55	—	—	—	3.31
Sigişóra	5.42	—	—	—	4.32
Haşfaleu	6.01	—	—	—	5.02
Homorod	7.27	—	—	—	6.53
Augustinŭ	8.08	—	—	—	7.43
Apatia	8.36	—	—	—	8.23
Feldióra	9·06	—	—	—	9.02
Braşovŭ (	9.46	5.37	—	—	9.52
(	—	—	1.55	—	—
Timişŭ	—	6.20	2.53	—	—
Predealŭ (	—	6.47	—	—	—
(	—	11.30	3.28	—	—
Bucurescĭ	—	—	9.35	—	—

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.24	—	3.00
Alba-Iulia	11.59	—	3.59
Vinţulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Şibotŭ	1.01	—	4.51
Orăştia	1.32	—	5.18
Simeria (Piski)	2.32	—	6.15
Deva	2 52	—	6.35
Branicĭca	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7 40
Zam	4.25	—	8.11
Soborşin	5 30	—	8.46
Bĕrzova	6.27	—	9.33
Conopŭ	6.47	—	9.53
Radna-Lipova	7.28	—	10 27
Paulişŭ	7.43	—	10.42
Gyorok	7.59	—	10.58
Glogovaţŭ	8.28	—	11.25
Aradŭ	8.42	9.17	12.31
Szolnok (	—	2 32	4.50
(	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12.10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok (	11.20	12.41	—
(	11.35	5.45	—
Aradŭ	4.30	6.—	—
Glogovaţŭ	4.43	6.13	—
Gyorok	5.07	6.38	—
Paulişŭ	5.19	6.51	—
Radna-Lipova	5.41	7.10	—
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bêrzova	6.28	7.55	—
Soborşin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8.34	9.41	—
Ilia	8.55	9.58	—
Branicĭca	9.19	10.17	—
Deva	9.51	10.42	—
Simeria (Piski)	10.35	11.07	—
Orăştiă	11.11	11.37	—
Şibotŭ	11.43	12.—	—
Vinţulŭ de josŭ	12.18	12.29	—
Alba-Iulia	12.36	12.46	—
Teiuşŭ	1.29	1.41	—

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timişóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	—	—	2.42
Streiu	—	—	3.25
Haţegŭ	—	—	4.16
Pui	—	—	5.11
Crivadia	—	—	5.58
Baniţa	—	—	6.40
Petroşenĭ	—	—	7.12

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroşenĭ	—	—	6.10
Baniţa	—	—	6.53
Crivadia	—	—	7.37
Pui	—	—	8.20
Haţegŭ	—	—	9.01
Streiu	—	—	9.52
Simeria	—	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ. Hârtia din fabrica lui Martin Kopony, Zernescĭ